

* Một số hệ thức liên quan:

- Hiệu điện thế để gia tốc hạt U: $eU = W_d = \frac{p^2}{2m}$.

- Hạt chuyên động **cơ học phi tương đối tính (cơ học Newton)**: Khi $v \ll c$.

$$\boxed{\lambda = \frac{h}{mv}} \quad \left\{ \begin{array}{l} p = mv = \frac{h}{\lambda} \\ W_d = \frac{1}{2}mv^2 \end{array} \right. \mapsto p^2 = 2mW_d.$$

- Hạt chuyên động **cơ học tương đối tính**: Khi v đủ lớn. Chú ý: khối lượng của vật sẽ là $m = \frac{m_0}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}}$

$$\boxed{\lambda = \frac{h}{mv} = \frac{h}{\frac{m_0 v}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}}} = \frac{hc}{\sqrt{eU(eU + 2mc^2)}} = \frac{hc}{\sqrt{W_d(W_d + 2mc^2)}}}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} p = mv = \frac{m_0}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}} v \\ W_d = m_0 c^2 \left(\frac{1}{\sqrt{1 - \left(\frac{v}{c}\right)^2}} - 1 \right) \end{array} \right.$$

2. Hệ thức bất định Heisenberg

- Hệ thức giữa độ bất định về tọa độ và độ bất định về động lượng vi hạt:

$$\Delta x \Delta p_x \geq \hbar$$

- Hệ thức giữa độ bất định về năng lượng và thời gian sống của vi hạt:

$$\Delta E \Delta t \geq \hbar$$

3. Phương trình Schrödinger

3.1. Phương trình Schrödinger tổng quát đối với một vi hạt

$$i\hbar \frac{\partial \psi}{\partial t} = \left(-\frac{\hbar^2}{2m} \Delta + U \right) \psi.$$

- Nếu hàm thế năng U chỉ phụ thuộc vào $\vec{r}$, hàm sóng ψ có dạng hàm sóng ở trạng thái dừng:

$$\psi(\vec{r}; t) = e^{-\frac{iE}{\hbar}t} \psi(\vec{r}), \text{ Ta có phương trình Schrödinger đối với trạng thái dừng:}$$

$$E\psi = \left(-\frac{\hbar^2}{2m} \Delta + U(\vec{r}) \right) \psi. \text{ hay } \boxed{\Delta \psi + \frac{2m}{\hbar^2}(E - U)\psi = 0}.$$

Trong đó toán tử $\Delta = \frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2}$.

- Điều kiện của hàm sóng: *đơn trị, liên tục và dần tới 0 khi $r \rightarrow \infty$.*

- Phương trình Schrödinger ở trạng thái dừng là phương trình vi phân bậc 2 thuần nhất

$$\psi(x) = C_1 e^{i\beta x} + C_2 e^{-i\beta x}.$$

- *Cách giải phương trình vi phân bậc hai thuần nhất* $y'' + py' + qy = 0$ (1) với p, q là hằng số
- B1: Giải phương trình đặc trưng: $k^2 + pk + q = 0$.
- B2: Căn cứ vào số nghiệm của phương trình đặc trưng để kết luận nghiệm của ptvp:
  - Có hai nghiệm phân biệt $k_1; k_2 \rightarrow$ Nghiệm tổng quát: $y = C_1 e^{k_1 x} + C_2 e^{k_2 x}$.
  - Có nghiệm kép $k = k_1 = k_2 \rightarrow$ Nghiệm tổng quát: $y = (C_1 + C_2 x) e^{kx}$.